

BISERICA ȘCOALA

REVISTA BISERICĂȘCĂ ȘCOLARĂ LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ

Invățătura Bisericii despre Sf. Duh

IV.

Pentru părinții apostolici, raportul celor trei în Dumnezeu n'a fost considerat de loc ca o problemă. Apologeții, pentru înțelegerea persoanei lui Iisus, s'au bazat pe ideea de *Lógos*, și au definit personalitatea lui Iisus pe baza activității de revelațiune a lui Dumnezeu; iar într'un astfel de procedeu, au salvat monoteismul, însă ei n'au fost așa de norocoși ca să înțeleagă plinătatea revelațiunii în Hristos și raportul lui particular față de Tatăl. Fiind ocupați cu explicarea doctrinei despre *Logos*, apologeții nu numai că au neglijat doctrina despre Sf. Duh, dar au atribuit lui Hristos multe cari ar fi trebuit mai acurat atribuite Sf. Duh. Așa Justin spune că *Logos* a fost acela care a cauzat concepția Sîmtei Fecioare Maria¹⁾; *Logosul* este cel care inspiră pe profeți și este activ ori și unde. Cu toate acestea, Justin vorbește despre Sf. Duh în expresiuni, cari, în mod natural, arată că Sf. Duh este deosebit de Tatăl și de Fiul, deși subordonat lor²⁾. Din acestea se vede că concepțiunea lui despre Sf. Duh și raportul dintre Spirit, Tatăl și Fiul nu era bine definită³⁾.

Teophilus este primul care întrebuițează termenul *triadă*, cu privire la Dumnezeu, deși numele ce-l dă Sf. Duh este de „înțelepciunea” lui Dumnezeu⁴⁾.

Tertulian a fost mai îndrăzneț, fiind primul dintre latini, care a folosit cuvântul „Treime”.⁵⁾ El vorbește, de asemenea, despre o subordonare a spiritului față de prima și a doua persoană, însă nu este o subordonare din punct de vedere al naturii, personale în Dumnezeu fiind „tres non statu sed gradu, nec substantia sed forma, nec potestate sed specie”⁶⁾. Tot *Tertulian* este primul care zice distinct că „tri-personalitatea” se referă la Unul Dumnezeu așa cum este în El însăși, însă n'a putut ajunge la deplina concepție a Sf. Treimi, căci pentru el, *Logos* este impersonale *ratio* a lui Dumnezeu, care n'a devenit personală, decât când a început creațiunea.

Origen desăvârșește dezvoltarea acestei idei, când afirmă că *Logos* a fost la Dumnezeu într'o eternă distincțiune. *Nașterea* este un act etern și face ca Fiul să fie părtaș al aceleiași naturi cu

1) Just. Apol. II, 6

2) " " I, 13, 61, 65, 67. Comp. Dial. I, 4, 29.

3) " " I, 6

4) Teophil. Ad Antl. II, 15: „D-zeu, Cuvântul său și înțelepciunea Sa.

5) Tert. Adv. Prax. 8.

6) Idem 2.

Tatăl. *Usia* Sf. Duh este pentru Origen o chestiune încă nerezolvată, deși Sf. Duh se bucură de același demnitate cu Tatăl și Fiul. Dacă Sf. Duh este sau nu creat, zice Origen, nu s'a definit încă clar, *însă el n'a găsit nici un loc din Sf. Scriptură unde să se spună că Sf. Duh ar fi o creatură.*⁷⁾ Totuși, el pune pe Sf. Spirit într-o oarecare inferioritate, când zice că Tatăl stăpânește peste tot, Fiul în creațiile inteligente, iar Sf. Duh în suflete pe care le reînnoește și sanctifică.⁸⁾

Sabellius vede în Tatăl, Fiul și Sf. Duh numai niște *forme* ale revelațiunii lui Dumnezeu, prosopa ale Dumnezeirii, cărora le corespund cele trei perioade: creațiunea, mântuirea și viața comună. Această concepțiune a fost privită ca o încercare a micșorării rolului de Mediator al Mântuitorului. Totuși, dela acest modolism, s'a ajuns a se afirma apoi deplina egalitate a Fiului cu Tatăl.

Sf. Athanasie a stabilit *filiațiunea eternă* a lui Hristos, păstrând în persoana Tatălui miea arhi, însă el n'a putut găsi expresiunea tehnică pentru raportul persoanelor divine. Pe de altă parte, Sf. Athanasie a pregătit doctrina consubstanțialității Sf. Duh, glorificându-L la oală cu Tatăl și Fiul, includându-L într-o credință a Sf. Treimi⁹⁾ și considerându-L ca mijlocitor al comunicării noastre cu natura divină.

Aceste citațiuni sunt definițiunile despre Sf. Duh cari s'au formulat ca consecințe, de discuțiunile cristologice. Germenii marii erori despre Sf. Duh erau deja semănați, însă Biserica aștepta numai un atac — aparițiunea pnevmatomahilor — pentru ca să formuleze pe deplin credința creștină.

Capadocienii au fost aceia, cari au găsit mijlocul de a exprima Treimea în unime, prin distincțiunea ce au făcut între *Usia* și *ipostasis* care se raportă una la alta ca *kinon* și *idim* Ca particularitate distinctivă a fiecărei ipostaze, Sf. Grigorie de Nazianz dă: *agenisia* (nenașterea), *gensia* (nasterea) și *ekporeosis* (purcederea). Pentru acești teologi, ca și pentru Sf. Atanasie, Tatăl este de asemenea *pigi theotitos*

Tot în interesul păstrării unității în Dumnezeire, *Sf. Ioan Damaschinul*, care încheie șirul dogmatistilor în răsărit, dezvoltă concepțiunea despre *perikoresis*, reala penetrațiune și imanență reciprocă a celor trei ipostaze.

Din scurtul studiu de până acum, se vede că părinții și scriitorii bisericești în răsărit, dinainte și după Origen, până la Sf. Ioan Damaschinul, au cugetat despre persoanele Sf. Treimi, în primul rând, din punct de vedere

metafizic. Spiritul filosofic grecesc a trecut peste aspectul uman al Treimei și a încercat să explice raportul dintre Persoane în Dumnezeire. Așa, când cugetă despre Tatăl, cugetă despre prima Persoană în raport cu a Doua; când cugeta despre Fiul și Sf. Duh, cugeta despre a doua și a treia Persoană în raport cu Prima.¹⁰⁾ Dar, Persoanele Sf. Treimi, fiind astfel deosebite din punct de vedere metafizic, sunt discutate în apus din punct de vedere al legăturii lor cu omul, și astfel s'a dezvoltat o direcțiune mai mult practică.

Tertulian, cu spiritul său latin practic și concret, vorbește despre „persona” după obiceiul avocatului cunoscător al legiurilor umane. Pentru el, „persona” are un înțeles concret, corespunzător legii romane, și astfel el accentuează simplul fapt al persoanei lui Hristos, care a trăit între oameni. În Tertulian, vedem, în germen, teologia pe care a dezvoltat-o mai apoi fericitul Augustin. Oricum, fericitul Augustin cunoștea ceva din filosofia greacă, însă spiritul practic latin a preponderat în scrierile sale.

Datorită acestui spirit latin, ideea de „persona” a fost înțeleasă în teologia apuseană în mod deosebit de răsărit, și datorită acestui sens apusean dat ideii de personalitate, raportul Sf. Duh către Tatăl și Fiul a fost exprimat greșit de Augustin prin cuvântul „filiozului”, care a fost acceptat de apuseni și introdus în cred. Acest adaos, denaturând dreapta credință, a fost cauza dogmatică, care a produs marea schismă a Bisericii lui Hristos. Credincioasă revelațiunii divine și tradițiunii apostolice, Biserica noastră e singura păstrătoare a dreptei credințe asupra Persoanelor Sf. Treimi și în special a Sf. Duh.

Dr. Vintilă Popescu
Profesor

Patruzeci milioane de dolari.

Atâta cheltuesc la an baptilștii din America cu propaganda pentru lățirea baptilșmului în Balcani și în special pentru România.

Afirmarea aceasta a susținut-o pe baze de documente P. S. S. Tit Simeirea în Adunarea Ateneelor populare și Societăților culturale din Capitală, ținută la București. O astfel de sumă fabuloasă este așadar baza propagandei vaste a baptilșmului, ocrotitoarea operii de înstrăinare și corupere.

Poporul nostru credul cum este, primește fără

7) Origen, de princ. I, III, 3
8) I, II, 5, I, V, 8

9) Ad Jovian. 4 (Migne, XXVI, 820)

10) Fairban, Christ in Modern Theology, p. 91.

scrupul otrava sufletească ce i-se dă prin lectura baptistă; broșuri, cărți, calendare ș. a.

Le primește toate acestea gratuit, iar a refuza ceea ce ți-se oferă gratuit e problemă dificilă.

Energia de apărare, de rezistență față de influențări, ademeniri zace în cultura și educația pe care o are individul.

Or, poporul nostru nici cultura, nici educația necesară n'o are. Are însă minte naturală de admirat, e deștept dela fire; dar prea adese-ori nu-și consultă această minte, ci se lasă ademenit de vorbele dulci, lingușitoare ale străinului.

Propaganda baptistă prinde tot mai mult teren. La început se lățiase mai cu seamă prin părțile bănățene și ardelenne; azi a prins rădăcini peste întreaga România.

Mai zilele trecute citisem, cum o învățătoare, româncă din vechiul regat făcea propagandă baptistă.

Dacă am amintit cazul acesta, mă voiu oprî nișel.

Di Ministrul al Instrucțiunii publice, cred eu, ar face cel mai mare serviciu acțiunii contra propagandei baptiste, contra sectarilor prin modificarea unor părți ale programelor analitice din Școlile Normale de fete și băieți de pe teritoriul Banatului și Ardealului; și în loc de atâta franceză și lucru manual s'ar pune mai mult pond, mai multă îngrijire pe cantul bisericesc; pentru că e o jale a constata, cât de neglijat este acest ram al cantului, între celelalte dexterități.

Legea pentru învățământul primar al statului impune membrilor corpului didactic, a duce tinerimea școlară la sf. biserică, a forma coruri pentru răspunsurile liturgice, dar ce folos dacă normalștii și normalistele nu sunt pregătiți pentru aceasta.

Normalștii și normalistele sunt supra încărcăți cu materialul de învățământ; plus franceză și lucru manual de toate categoriile.

Învățătoarele tinere știu să țese pernițe la gherghet; la răsboaie scoarțe ori covoare persiane; să lucreze broderie, Madeira, Renaissance, cusături înaintea acului, împletituri cu sfoară, dantele, poșete, pictură pe borcane, să converseze francezește și multe altele; dar nu știu cânta o priceasnă, or troparul Paștelui...

La școala normală de băieți din Timișoara aflăm ateliere de tâmplărie, făurie, compactorie ș. a. Evi sunt repartizați în echipe pentru muncă la fermă. Știu să facă cule, potcoave, coșuri de nuele și papură, lavițe, troace, porumbare; să cesele caii, să mulgă vacile... dar la strană de ajung, stau mai tăcuți ca sfinții pe pereții bisericii.

Se poate că prin vechiul regat, Dobrogea, Moldova, Basarabia este necesar ca învățătorul să fie meșter în toate; să știe face chiar cule și potcoave. Se poate că în bisericile de acolo cântarea armonioasă nu este necesitate de prima ordine. La noi însă lucrurile nu stau așa.

Cule și potcoave fac țiganii; troace, uși, mese,

scaune fac tâmplari; prin convențuirea cu harnicii nemți (șvabi or sași) poporul nostru în ale economiei este mai bine perfecționat decât tinerul normalist; nu e nevoie ca învățătorul să-l învețe cum să sape, are etc.

Aici, în ținuturile noastre dela învățător se cere să dea poporului *educație intelectuală, morală și națională, să-l sprijinească în a le credinții, față de curențele vădjușe.*

Poporul nostru din Banat și Ardeal a fost obișnuit să vadă pe învățător ca *decor* al stranei; fruntea cântăreților; cel puțin pe acela, cărora le-a dat Dumnezeu darul cântării. Aceasta ar dori s'o afie și în învățătorii României întregite.

Bine înțeles, nu susțin că învățătorii să fie în primul rând cantori, nici să fie supra încărcăți cu agende cantorale de la vecernie, utrenie, înmormântări; las' că acolo e crâșnicul, mai alți cântăreți ai bisericii; cari se facă aceste servicii; dar cântările ploase, armonioase ale tinerimei școlare, chiar și adulții, băieți și fete, să nu lipsească dela liturgie.

Slujbele dumnezeiești fără acestea nu atrag.

Ar mai fi ceva.

Să încetăm cu criticile, frământările de *unit* or *neunit*. De fălmăriile, batjocurile reciproce stăieșc, sting focul sacru al credinții. Poporul de rând raționează în felul cum prinde lucrurile în urechi.

Noi nu dispunem de milioane, cu cari să ne apărăm credința de propaganda baptistă, perniță cu ajutorul milioanei din America. Vom face însă tot posibilul pentru apărarea credinții strămoșești, carea pentru noi e chestie de existență etnică carea credință azi este cu mult mai periclitată decât chiar pe vremea năvălirii barbarilor; *căci până-ce atunci se dărau altarele ridicate din lut, lemn or din piatră, azi s'au pornit curențe ca să dărâme altarele ridicate în sufletele noastre.*

R. Roman.

Gânduri...

*Sa dus de-acasă lumea
La câmpuri, să muncească.
Pe urma muncii vine
Belsug, să 'nvesilească
Țăranul, care ține
Și țară și Hotar...
Trec timpul cu amar,
Bolnav, eu stau în casă
Cu corțile pe moșă,
Și Maica Preacurată
În brațe cu Iisus...
Icoana-mi stă nainte,
Viața mi-o veghează,
Piezum, în ceasuri sfinte,
Cărarea-mi luminează
Cu darul mângâierii
Din Cerul lui, de Sus.*

Așa-i de scumpă clipa
 Când stau la rugăciune:
 La gât am patrafirul,
 Isus î-mi dă Potirul,
 Pe capul meu î-și pune
 Un inger alb aripa.
 Acum e raiu pământul
 Și toate 'nflor sub soare;
 Să crească și Cuvântul
 La zi de sărbătoare.
 Preoți și frați de soarte
 Din Cer luați lumină
 S'ajungeți, după moarte,
 În patria divină.

Protopop Al. Manteanu al lui Vasile.

Selecționați lectura țăranului!!

Cum în ultimii ani, prin înmulțirea școalelor, a cursurilor obligatorii pentru adulți numărul analfabeților este în permanență descreșterea se pune în mod natural întrebarea, această cunoștință a slovei, acest început al culturii moderne în popor, opaiț merit să lumineze cărările fiecărui individ aparte, în ce formă își prezintă binefacerile pe satele noastre românești? Îndeosebi în Banat, provincia românească cu procentul cel mai scăzut al analfabeților încă din trecut, nu va fi de prisos a pune această întrebare. Superioritatea știutorului de carte în viața de toate zilele față de cel ce dibuește în întunec nu mai cere nici un comentariu. O recunoaște doar și poporul în felul lui atât de plastic „cine n'are carte, n'are nici parte.”

Dar țăranul cărturar în zilele sale libere are o adevărată pasiune în a citi și din experiențe; o pot spune, să citește mult, foarte mult la noi pe sate. Îndeosebi iarna, anotimpul de odihnă al naturii și al fiilor ei, este preocupat țăranul cu înbogățirea cunoștințelor sale sufletești. Când iarna își risipește fulgii peste holdele amorțite, în jurul vetrei se adună tânăr și bătrân. E doar anotimpul care a dat naștere basmelor populare. Cele mai frumoase proverbe, balade și ghicitori se împleteau printre poveștile lienei Cosmzene și ale împăratului Alexandru Machedonul din adâncimea veacurilor. Acum e timpul când se împărtășește tineretului cu poveștile și înțelepciunea din bătrâni și sufletele plâpânde acum par a fi mai potrivite pentru a li se încrusta tradiția ca pe suprafața unui răboj perpetuu.

Și vrând ne vrând ne urmărește întrebarea, oare azi, când să citește atât de mult la noi pe sate, ce urme să sapă pe răbojii sufletelor? Ce urme (și) lasă acolo, unde până mai ieri numai două elemente își împreguau inițialele și caracterul: biserica națională și grandiosul naturii, prin care Dumnezeu străbătea înrânsele — stăutul și înțelepciunea bătrânilor prin

care tradiția și neamul își sapă brează neperitoare. Azi însă li se vorbește și din afară! Prin intermediul slovei le vorbește ori cine! Până mai ieri analfabet, sufletul lui era influențat numai din partea a celor două elemente cardinale — astăzi el este deschis și multe mâni încearcă a încrusta pe răbojul sufletului său virgin — Dar mâna poate să fie în multe cazuri nefastă, care pe nesimțite îl modelează în direcții cu totul opuse și greșite, spre nenorocirea lui proprie ca om, în dauna familiei și în detrimentul neamului întreg — Din aceste considerente cred, că pentru cel ce poartă la inimă binele acestui popor nu poate să fie indiferent că cine li vorbește, ce și cum i-se vorbește. Căci în cel mai limpede izvor de munte care curge pe pat de stâncă, dacă arunci cu pumnul nămol în valuri, îl vei tulbura. Cel mai curat suflet se poate tulbura prin atingere cu elemente străine și nefaste pentru structura și menirea lui. *O statistică a celor ce se cetește azi pe sate ar fi cu atât mai interesantă*, cu cât am avea posibilitatea de a cunoaște elementele cari influențează, pasionează și totodată vor modela în viitor sufletul poporului, cultivat până mai ieri numai de cele două elemente cardinale: Dumnezeu și tradiția neamului.

Cum această statistică nu s'a făcut și cu greu se va și face, să încercăm a descrie câteva colțuri ale Banatului, pentru ca din fragmente răzlețite, să ne putem face un mic tablou de ansamblu.

Din parte-mi, care prin soarta comună a funcționarului român, purtat de valurile politicianismului, am cutreerat viața de pe sate a bănățeanului, începând pe valea Carașului și a Nerei, unde administrasem 5 ani peste 20 comune pur românești, apoi asvârlit spre Nord la Murăș, trăiesc de un an în Torontalul românesc, am cercetat cu interes viu această problemă. Și curios, multă asemănare am găsit între sudul și nordul banatului în cece privește lectura țăranului! Acelaș rău la Nord ca și la sud. *Lectura țăranului nu se selecționează de loc și cece ei și mai necesar pe seama țăranului nu li se pune la dispoziție.*

Ar fi timpul, ca intelectualii satelor să ia rolul bunului părinte, care aruncă în foc din lădița mesei tinerului plâpând, romanele pline de bantăisme sau înbibate de picanterie. Sufletul universal al țăranimii noastre, nu are oare nevoie de o îndrumare sănătoasă, ca tezaurul cunoștințelor sale să nu li folosească poate în detrimentul său propriu! Căci ochii lui privind lumina zilei vor căuta să soarbă cu dor din tot cece li va ajunge în mână, îndeosebi înclinând spre ceva nou, ușor sau rațional. Mi se va răspunde, că avem doar *biblioteci populare pe sate*, cari dau directivă în cece privește lectura țăranimii. Este adevărat, însă *cel mai mare neajuns chiar între zidurile lor se prezintă*. Pe sate la noi, după cum este îndeobște cunoscut boala politicii bantue. Și casele naționale, biblioteci populare sunt copleșite de gazete.

politice, cari se vâra acolo chiar și gratis, numai pentru a-și răspândi așa numita „lumină” în popor.

Și bietul nostru cărturar de pe sate parcurgându-le, poate nu le prea înțelege, poate își găsește mai toți conducătorii lui ernici laudați și apoi terfeliiți în culori atât de contradictorii, încât la sfârșit se alege cu aceea ce să produce în mod natural prin amestecul albului cu negru.

Le produce ceva „murdar” după cuvintele lui Maxim Gorki. Cred că și cărturarul nostru din popor, parcurgând atât amestec de laude și dejosirii la adresa conducătorilor săi firești nu se va alege din această lectură cu altceva decât cu acel „murdar” descris de Maxim Gorki. Atât despre gazetăria politică, serioasă! Să vedem acum biblioteca cu cărțile ei. Ce vom găsi aici? Un conglomerat nostim, literatură română și străină, teatru, filosofie, artă. Dela Eminescu până la Molière dela Flamarion până la Thurgheniev, o adevărată internațională în ceace privește literele.

Însă de *cautăm vre-un volum de cunoștințe economice*, cărți despre stupărit (apicultură) despre conservarea și prepararea fructelor, sfaturi practice pentru econom. despre cooperăție, luptă împotriva luxului și a alcoolului, alimentarea sănătoasă, igienă, încurajare pentru îmbrășșarea industriei și a comerțului și alte nevoi cari pasc zilnic țărâniimea noastră, *abea vei găsi vre'un volum răzlefit*. Și atunci mă întreb, până când îndopăm noi bietul țaran cu poezie, teatru literatură și filosofie? Ori țaranul nostru de acestea are cea mai arzătoare nevoie? Bibliotecile populare, în structura lor de azi par a fi înființate mai mult pe seama unor elevi de liceu, decât spre binele și folosul țărâniei, care în prima linie simte lipsa cunoștințelor practice, iar nu a „Poveștilor extraordinare” de Edgar Allan Poe.

Dar na ne uimească aceste neajunsuri, știut fiind că bibliotecile populare se îmbogățesc mul mult prin dârnicia a câte unui politician, care le aduce cărți cu sacul în turneele electorale.

Și cea ce este mai dureros, o anumită carte nu avusesem fericirea a o întâlni aproape în nici-o bibliotecă populară — însă cu explicație tendențioasă în casa și buzunarul fiecărui băptist! Este *sfânta scriptură*. Deși ea se numește cartea cărților, a cărui învățături au răsturnat o lume ca să zidească pe ruinele ei alta mai fericită și mai bună. Cartea, despre care zicea un filosof, că de s'ar deslanțui un nou potop asupra lumii de azi asemănător celui de pe vremea lui Noe s'ar nimici toate bogățiile pământului, înghițind pantru totdeauna cultura veacului al XX-lea, ear în valuri s'ar perde pentru vecie și cartea cu învățăturile lui Hristos, aceasta ar fi tezaurul cel mai scump pe care-l va pierde omenirea întreagă!

Locul ei nu este numai în bibliotecile populare, locul ei este azi în casa fiecărui țaran, a fiecărui

cărturar! Ea este suprema artă, știință, literatură, ea este însăși viața cea adevărată, care ridică lumea din noroiul pământului spre azurul cerului! Ea este în fiecare casă, după vorbele poetului, ceace este însuși Mântuitorul pentru noi toți:

La bătrâni tovarăș	Celor muți ecou
La copii părinte	Frate la suspin
Bucium în războiu	Lacrimilor cărpă
Și pastor la oi	Schilavilor scaldă,
La străini tolag	Boțnavilor pat,
Tuturor ești drag.	Celor orbi lumină,
	Iar celor leproși
	Prieten devotat.

Răsoândirea acestei cărți prin popor, va fi cu adevărat răspândirea lumii care va împărăștia mult tufanec! Răspândită în fiecare casă, în curățenia ei adevărată și ortodoxă! Apărată de interpretările greșite și tendențioase ale propagandiștilor! Am întâlnit țarâni români, cu scriptura baptiștilor în buzunar, întrun adevărat delir al credinței. De sine înțeles în direcție greși-ta și ne sănătoasă.

Sunt momente psihologice, cari pretind în mod imperios ca în fiecare casă țărânească să găsim sf. scriptură! Sufletul țaranului român de azi o cere! Românul este închinat față de cele dumnezeiești. Agriculturului îi este dat zilnic și la fiecare pas să-și vadă neputința omenească. Truda lui de zi și noapte într'o zi l-o poate zăjârnici ceriul. Ochii, mințea și inima lui sunt pline de rugăciune, ca sudoarea să-i fie răspândită. Pe el vicieșuguri, Induceri în eroare, minciuna și lăcomia îl pasc la fiecare pas. Sărăcia îl urmărește, el este exploatat și amăgit de alții, și în vâltoarea vieții unde să caute sprijin și ajutor, mângăere și încurajare, că după multe poticniri să nu-și piardă nădejdea întru mai bine? Oare ce-l va ridica mai mult în tragica-i zbatere a vieții decât cuvintele Mântuitorului și poveștele apostolilor? Iar pe bogatul sau îmbogățitul îngâmfat și tiran, îl vor admonia, aducându-i aminte să facă bine pe pământ „căci ca floarea ierbei va trece” Cel născut în staul le va aduce aminte să se mai îndure asupra acelor cari duc pe acest pământ întreaga lor viață în staul!

Răspândiți cartea de aur pe sate căci numai bine veți face, iar din bibliotecile populare afară cu lectura și fără de folos! Împrăștiați sămânța potrivită gletii românești! Sămănați grâu pe holdă, iar nu portocale, căci aici este țara grânelor. Și să nu uităm niciodată, că sufletul românesc s'a modelat de veacuri sub influința a două elemente cardinale: biserică națională și grandiosul naturii prin care Dumnezeu străbătea într'ânsul — sfatul și înțelepciunea bătrânilor, prin care tradiția și neamul își săpa brează neperitoare! Să îndrumăm viața modernă de azi a poporului pe cărările bătute de veacuri, cari ne-au adus aici, unde trebuia să ajungem, fiindcă mergeau în mod constant calea cea adevărată.

Sânnicolaul-mare. Dr. Gheorghe Stolan.

Activitate școlară.

Deși învățământul religios în școlile secundare din țara noastră nu e tratat după dreptate, totuși dacă vom cerceta mai cu deamănuntur viața școlară, observăm, că părinții elevilor sunt același care se interesează foarte mult de creșterea religioasă-morală a fiilor respective a fiicelor lor.

Observăm, că lumea credincioasă în drumul educației adevărate a odraslelor lor, caută cu deadinsul, ca să fie educate în credința cea adevărată, care singură este în stare a-i pregăti tari pentru viață.

Dușmanii sf. noastre biserici drept-credincioase muncesc prin orice mijloace ca să zădărnicească munca servitorilor ei. Adevărul însă și lumina triumfează, iar mînciuna și întunerecul este călcat și zdrobit.

Să ilustrăm prin exemple cele expuse.

În școala medie de stat „Iosif Vulcan”, condusă de harnicul director Victor Babescu, mai apoi în cele sufletești de cinstitul profesor de religie Iuliu Hăl-măgean și părintele profesor de muzică Nicolae Bîru, mai în anii trecuți s'au strecurat elevi de secta baptistă în număr destul de îngrijorător, astăzi însă școala se poate mândri că nu are nici unul, pentru că prin hărnicia celor de sus amintiți frați, azi școala este curățită prin împărțirea tainei sf. botez acestor elevi de cei rătăciți.

Tot asemenea școala de arte și meserii din loc poate să fie faloasă că nu are nici un elev sectar, tot prin hărnicia profesorului de religie și a On. Direcțiunii.

La școala medie de stat pentru fete părinți alor 3 eleve de religiuile rom. cath. reformată și gr. cat. cer ca ficele lor să fie instruite în religiuina veche strămoșească, adevărată ort. rom. ceea ce la intervenția profesorului de religie Iuliu Halmagian o și primesc.

Toate aceste fapte ne umplu inima de bucurie, căci vedem cum lumea păcătoasă revine la calea cea adevărată, mântuitoare și la lumina lui Hristos propovăduită de biserică noastră strămoșească ort. rom. Deee bunul D-zeu, ca toată lumea să vadă adevărul și să revie la staulul adevărat alui Hristos.

Semne bune și la toate aceste noi toți fil adevărați ai României numai bucură ne putem, iar fraților noștri cucernaici le zicem: Munciiți mai de parte cu această râvnă în via Domnului și izbânda va fi a noastră. Dumnezeu sfântul să ne ajute!

Citiți și răspândiți

„Biserica și Școala“

Ucenicii noștri

Duminecă, 10 Aprille a. c. a fost zi de mare sărbătoare pentru ucenicii dela meserii și comerț din Arad. Și până acum s'au auzit despre acești tineri multe lucruri bune. Avem nădejdea, că an de an vom auzi tot mai multe, tot mai bune despre ei. Ei sunt, la orașe, nădejdea zilei de mâne. Dacă vor înainte pe calea începută, ei vor fi cetatea nebiruită a românismului în orașele noastre.

Iată lucrările săvârșite în ziua amintită:

Peste 400 ucenici au primit sf. Taină a Cuminecării în biserică ort. română. Răspunsurile la sf. Liturghie au fost date de corul ucenicilor din căminul statului. După amiază Societatea culturală și muzicală a tinerimei industriale-comerciale din Arad, a dat IV-a șezătoare culturală cu următorul program, precum a fost publicat: 1. D. Remlein: Marșul Societății tinerimei, Fanfara Societății; 2. Carmen Sylva: Cruce și coroană, recitată de ucenica Glogorescu; 3. Șt. Bălcești: Un sol basarabean la încoronare, recitare de A. Șimandan; 4. Chopin: Valse op. 18, pian, de Clara Roth; 5. Dussak: Memette, violină cu acompaniament de pian, de Merksamer și Cl. Roth; 6. Coșbuc: Baladă, recitată de Șt. Andreica; 7. Coșbuc: Doină, recitare de Arsa; 8. Brediceanu: Ardeleană ca în Banat, pian de Cl. Roth; 9. D. Remlein: Serenadă, pian de D. Remlein; 10. Hora, Sârba, de fanfara societății; 11. Heine: Grenadirii, recitare de M. Păcurariu; 12. Schiller: Mănușă, recitare de A. Curticean; 13. Vals, și 14. Marșul Gradaus de fanfara societății. Între aceste 14 puncte au mai fost intercalate trei cântări date de corul ucenicilor dela căminul statului și recitarea unei poezii în limba maghiară.

La sfârșitul programului au vorbit: preotul F. Codreanu dl Iustin Oariu și dl Savu Șevici, aducând fiecare laude directorului și corpului didactic pentru frumosul progres arătat în educația ucenicilor.

A fost o zi de înălțare sufletească, pentru toți cei cari au văzut și au ascultat pe ucenicii noștri atât în biserică, cât și la șezătoarea culturală. A fost rodul și încununarea ostenelelor puse de bărbații, cărora este încredințată creșterea acestui tineret. Pregătirea lor atât pentru cele săvârșite în sf. biserică, cât și pentru cele dela șezătoare s'a făcut cu o conștiințiozitate și cu o temeinicie vrednice de laudă.

Catihetul ucenicilor ort. rom. preotul F. Codreanu și-a pus sufletul întru pregătirea pentru sf. Taine. Tot sfinția sa a ales poeziile și a instruit pe cel ce au recitat la șezătoare. Directorul căminului, Traian Tabic și pedagogul aceluși cămin, st. teol. Victor Barbulesu au jertfit timpul liber și îndelungată osteneală întru instruirea corului pentru răspunsurile liturgice și cântările dela șezătoare. Directorul școlii de ucenici, Traian Orădean, care este întemeietorul societății culturale și al fanfarei ucenicilor, ar fi meritat mai multă

atenție din partea intelectualilor noștri, pentru râvna și destoinicia ce o dovedește în conducerea școlii de ucenici.

Aici se lucrează serios, se lucrează cu o încordare aproape extraordinară și se lucrează spre un scop. Scopul nu e muzica, nici recitarea de poezii, ci nobilitarea inimilor, înălțarea sufletelor. Aici se pregătesc suflete pentru biserică, se pregătesc inimi pentru țară, aici se adâncește și se întărește temelie puternică unei cetăți a statului român.

Se cuvine acestor pregătiri mai multă atenție? Fără îndoială: da, — mai presus de orice pretext. Și vedeți, atenția aceasta ar fi singura răsplată pentru atâta osteneală.

De altfel, voi, conducători ai ucenicilor nu așteptați mai mare răsplată, că nu este mai mare decât conștiința datoriei împlinite și aceasta o aveți. Așteptați voi mai mare răsplată decât încununarea ostenețelor cu dragostea ce vi-o poartă ucenicii?

Iar voi, ucenici, iubiți și ascultați pe cel ce vă poartă atâta grijă, căci iubirea și ascultarea voastră este singura răsplată a învățătorilor voștri.

U. Nae Rădoc.

† Ioan Suciu.

În 1 April a. c., s'a stins subit în floarea vieții anul dintre cel mai de seamă și activ învățător de pe valea Mureșului, Ioan Suciu din Căpriuța, carele timp de 25 de ani a muncit și a stat la datorie, până în ultimul moment și și-a dat ce-a avut mai scump pentru luminarea tinerei generațiuni.

Inhumarea i-s'a făcut în ziua de 3 Aprilie cu asistența preoților: D. Maci, Căpruța, Iosif Popoviciu Bărzava, Nicodin Neagota Monoroștia, Petru Elenesiu Soborșin, Petre Ciogradi Groși și St. R. Munteanu Dumbrăvița.

La cimitir a fost dus și însoțit de frații colegi din jur, cari se puteau prezenta într'un număr mai însemnat. Cu atât a fost mai frumos cortegiul desfășurat al locuitorilor din loc și jur, cari între sunetele clopotelor și a cântărilor duioase a le corului, condus cu multă pricepere de preotul D. Maci au petrecut pe bravul lor învățător.

La mormânt a fost parentat de subrezvizorul I. Drăgoi. Î-l deplânge fida orfană Felicia învățătoare în Bărzava, frații colegi, părinții, elevii școlii și tot cei ce l-au iubit și stimat. În loc de jubileul de 25 ani, i-am serbat înmormântarea! Odihnească în pace!

Dumbrăvița, la 3 Aprilie 1927.

St. Munteanu
învățător-preot.

Proiect.*

Pentru angajarea de cantori cari în caz de necesitate ar avea a înlocui pe învățătorii confesionali ort. rom.

Contingentul cantorilor cari ar fi chemați a suplini golul ce s-ar ivi în urma subtragerii în cri care formă a învățătorilor noștri confesionali dela rolul de a instrui și prevedea cântarea bisericească în și afară de biserică, la tot cazul este de a se recivra dintre țărani cărțurari, cari sunt mult puțin versați în cântările bisericești.

Pentru ca cineva să poată funcționa cu succes ca cântăreț al bisericii noastre dreptmăritoare, are neapărată lipsă de a întruni următoarele calități esențiale:

1. Să fie bărbat blând, onest și recunoscut de om cinstit.

2. Să posedă bine limba bisericii în vorbă și în scris.

3. Să aibă voce plăcută și dexteritatea de a-și însuși din auz cântarea.

4. Să nu aibă ceva defect organic, care ar putea da ansă la scandalizare.

5. Să aibă inteligența recerută, de a înțelege ceea ce cântă.

6. Să fie capace de a presta examenul statutar din cântare.

În acest scop este o necesitate primordială a face fără amânare o conscriere după protopoplate a acelor cântăreți de strună cari instruesc cerințele cuprinse în celea 6 puncte de mai sus și cari n-au trecut etatea de 40 ani. Pe acestia la ocazia binevenită /de pildă la examenele finale/ să-i convoace protopresbiterul tractual și supunându-i la examenul prescriis, pe toți aceia cari i-ar afla de apti s-ai provadă cu atestatul recerut și arătându-le rolul însemnat ce-i așteaptă să-i ambiționeze ca să se perfecționeze în cântare, pentruca în caz de lipsă să poată aduce bune servicii neamului lor. Învățătorii să fie îndrumați fără amânare a coaduna pe toți cântăreții mai buni, să se ocupe cu ei în serile de iarnă și se caute cu de-adinsul a îndemna tinerii cari sunt înzestrați dela natură cu voce bună, a se înrola în ceata cântăreților. În acest mod, organizându-se în fiecare comună câte o societate de cântăreți de strună, creștea se va întări cu surescendență. Incurând vom dispune de o mulțime de cântăreți, dintre cari cu ușorință să vor putea angaja cei mai distinși de cantori salariați, atât în comunele lor, cât și în alte comune, unde s-ar reclama. Cunosc multe comune, mai ales în părțile bănățene și arădane, unde strănile sunt ticsite de cântăreți, cari lăsați pe mâna sorții, fără nici o îndrumare din parte competentă, din propriul lor îndemnu și au însușit cântările bisericești în așa măsură, încât deloc nu sunt mai pe jos decât cântăreții cari și-au însușit cântările prin studiu sistematic în institu-

*) Acest proiect a fost prezentat corporațiunilor bisericești în anul 1909. --

tele noastre și deci, dacă va fi cauza acestor amatori înbrășișată cu căldura recerută, oare să mai fie motiv de îngrijire că dacă ne-ar prigonii soartea și ar trebui să ne deslițim de cântăreții noștri inteligenți anume crescuți tot din sudoarea poporului, va amuți versul duios și pătrunzător în biserica noastră națională? Eu cred că nu și în aceas-a credință rog pe Dumnezeu să ne întărească pe toți.

Siria 1909.

Mihail Lucața.
ppop ort. rom.

Spicuri din viața bapțiștilor noștri.

Spre a ilustra în mod evident, cât de departe sunt bapțiștii noștri de adevărata învățatură evanghelică, pe care o poartă numai pe buzele lor, iar inima și sufletul lor e strâns legat de comorile pământesti trecătoare, să ne servească de pildă tinerul Pavel Tărhuua din Musca.

Numitul tânăr candidat de însurătoare, a capacitat pe Florița Gligor din Musca să părăsească legea străbună, că o va lua în căsătorie, în treacăt amintind că, tata lui Pavel e și predicator la rătăciții din Musca.

Florița, ca să se vadă măritată, a primit oferta lui Pavel, a trecut la bapțiști, s'a logodit și aștepta timpul să poată încheia căsătoria.

În intervalul dela logodnă pân' la căsătorie însă, mirele Pavel Tărhuua s'a resgândit și aflându-și altă mireasă respective fată în Galșa, cu stare mai bună, și care nu avea să umble după formalități, fiind din părinți bapțiști și nebotezată în biserica noastră, s'a logodit cu ea.

Mireasa din Galșa Livia Dragomir, pe care o cunosc prea bine dela orele din religie din anii trecuți, nu ținea mult la doctrina bapțiștă, înclina mai mult spre legea străbună, dar din anumite considerații familiare, nu putea face opozție părinților și pentru pace a cercetat adunarea lor până ce a sosit timpul căsătoriei.

Nu putem ști motivele, dar gestul mirelui Pavel Tărhuua față de muscănița Florița Gligor — pe care a părăsit-o — l'a urmat întocmai și mireasa Livia față de mirele ei și, cu câteva zile înainte de căsătorie l'a părăsit și a plecat în alt sat la ceva rușeni în societatea altui tiner de legea noastră din Galșa, cu care după sărbători se va cununa, bine înțeles după ce va premerge actul sf. Botez după prescrierile bisericeii ortodoxe.

Cazul lui P. Tărhuua e bine să fie cunoscut în cercuri cât de largi, mai ales că el se țin față de noi superiori.

Florița Gligor a revenit la ortodoxie și s'a măritat, iar Tărhuua dintre două luntrii a căzut în baltă.

Donațiuni pioase.

Cu ocaziunea decedării fratelui coleg învățător din Căpruța Ioan Suciu, prietinel nostru d-l Ioan Hanciu comerciant în Dumbrăvița, a binevoit, ca drept răscumpărare de cunură, a depune la epitropia Bis. de aici, suma de 200 Lei în fondul zidirii Sf. Bis. distrusă prin incendiu.

Subsemnații frați au avut creștineasca inspirație făcând următoarele donațiuni:

D-l Ioan Hanciu comerciant a donat o Evanghelle și un covor pe tetrapod și ne servește gratuit, în cursul anului vinul necesar pentru sf. cuminăcătura. Ca președinte al corului „Armonia” din loc, a pus baza unui fond, donând suma de 500 Lei, asemenea și ceilalți coriști câte 100 Lei.

Cantorul Iosif Hanciu a donat Sf. Bis. toate cărțile pentru o stradă în valoare de 1500 Lei.

Cantorul Vasile Stefanescu a donat, un „Triod” în valoare de 500 Lei.

George Popa a donat 2 covoare pe analogion în suma de 500 Lei.

Istomie Suciu a donat un stihar preoțesc în valoare de 500 Lei.

D-zeu să-le răsplătească prinosul adus Sf. Bisericii noastre, prin dăruirile făcute. Mă simt plăcut îndatorat ca în numele parohienilor noștri din Dumbrăvița, se aduc și pe aceasta cale profunda mulțumită mării-moșilor dăruitori, rugând pe cerescul părinte să-i țină întru mulți ani în deplină sănătate trupească și sufletească; iar frumoasa lor pildă să fie ca o sămânță, căzută pe pământ bun, care să aducă la timpul său rod însutit.

Serbarea îmbinată

a cercului religios și a celui învățătoresc din Buteni.

Rar i-se dă poporului prilej, să aibă parte de adevărate manifestațiuni culturale, cum a avut în Duminica a II din post credincioșii din comuna Bârșă, unde s'a serbat deodată cercul religios și cercul cultural al celor 22 de învățători de sub prezidența harnicului director C. Vodă din Buteni. Rezultatul îmbucurător al acestui praznic religios cultural, dovedește îndeajuns valoarea extraordinară ce o are în binarea acestor două cercuri.

Serbarea cercurilor s'a început cu celebrarea în sobor a Sf. Liturgii de către patru preoți în frunte cu Prea Cucernicul Dl ppbiter F. Roxin din Buteni, căruia și pe această cale țin să-i exprim adânc simțita recunoștință pentru că deși ocupat multilateral n'a pregetat, ca prin prezența sa să ridice festul serbării și să-mi deconcursul său prețios de a-mi putea realiza dorința ferbinte, de a se face încercarea îmbinării acestor două cercuri în comuna mea prima oară.

La priceasă urcă amvonul Dl protopop și în predica sa de o rară frumusețe tratează însemnătatea iertării păcatelor, pătrunzând adânc în sufletul ascultătorilor, cari vădit erau mișcați de emoția ce o simțiau sub presiunea exemplelor atât de potrivite cu care și-a împodobit cuvântarea. Răspunsurile liturgice au fost executate foarte frumos de corul local de sub conducerea învățătorului Seb. Penescu.

După serviciul divin s'a ținut conferința D-lor învățători, care a fost deschisă prin cuvântul avânta, al prezidentului Cornel Vodă.

Aici pe lângă lecția practică a învăț. Mandă ni-s'a dat plăcuta ocaziune de a asculta dizertația de o superioară concepție a învăț. Nedelianu din Cuiedi, despre calitățile cari trebuie să împodobească sufletul învățătorului adevărat.

După masă a urmat serbarea populară, unde poporul adunat în număr mare, îi adresează Dl ppop o foarte instructivă vorbire despre foloasele enorme, de care se împărtășește poporul pe urma ostenețelor și a muncii dezvoltate și a jertfelor mari ce le aduc preoții și învățătorii pe altarul sfânt al culturii neamului, pentru cari poporul are datorința să le fie vecinic mulțumitor. A vorbit frumos Dl subvizor L. Igrășan, carele și cu această ocaziune a dat o probă despre dragostea și interesul deosebit ce-l are față de astfel de acte culturale. A dizertat apoi liber învăț. Mandă despre datorințele de a ne supune autorităților și legilor țării. Apoi au urmat recitățile și cântările elevilor de sub conducerea învăț. Seb. Penescu și în urmă câteva bucăți de cântări ale corului local, care au procurat adunării momente înălțătoare și foarte plăcute.

Programa acestor manifestațiuni culturale s'au încheiat cu vorbirea subsemnatului în care s'a arătat că, cei doi factori: preotul și învățătorul ca reprezentanții celor două misturi sublime, pe cari Isus Hristos le-a întrunit în modul cel mai eminent în persoana sa, numai operând împreună se vor bucura de rezultate dorite. În fine mulțumește tuturor care au contribuit la realizarea acestei serbări atât de frumoasă.

De această înălțătoare serbare, a rămas foarte încântat poporul întreg, iar noi membrii acestor două cercuri cu o experiență mai bogată. Aceste două cercuri nici nu se pot închipui unul fără altul, pentru că se completează reciproc. Cercul cultural învăț. nu are înainte de masă punct de programă pentru popor; iar cercul religios atunci își are adevăratul rol prin serviciul bis. mai pompos și predică aleasă, iar după masă urmează diferitele dizertații pentru popor. În vederea rezultatelor atât de prețioase, ce le pot obține aceste două cercuri împreunate, subsemnatul în adunarea pbbiterată am și făcut propunerea concretă ca factorii cu cădere să impună în mod obligator preoțimel pe lângă executarea unui întinerar aprobat de V. Consiliu eparhial, îmbinarea necondiționată a acestor două cercuri.

Aceste constatări s'au apletnut pe hârtie nu spre lauda sau ridicarea nimănui, pentru că faptele vorbesc în deajuns, ci cu acel gând curat ca și alții să se însufletească și să facă tot posibilul pentru îmbinarea acestor două cercuri pentru că numai astfel se vor convinge despre necesitatea absolută a colaborării preotului și a învățătorului, dacă dorim binele neamului, cărui îi servim.

Bărsa 1927

Miron Grecu,
secretarul cerc. rel. Butei.

Despărțământul Halmagiu al Asociației clerului
A Șaguna.

Nr. 284/3 1927.

Convocatori

În baza §-ului 5. din Regulam. p. org. Desp. al Asociației clerului-convoh *Adunarea gen.* de primăvară a Despărțământului nostru, pe ziua de *joi* 14 Aprilie a. c. orele 7. dimi. în școala primară din Halmagiu, pe lângă următoarea

Programă:

1. Dimințata oara 7. a. Utenie în s. biserică o. r. din loc sub durata slujbei frații își mărturisesc păcatele Duhovnicilor tractuali; în fine Psalm 60. meditație de pprezb. C. Lazăr.
2. La 8. 1/2 s. Liturgie slujită în sobor. la Pricasnă: „Rămâneți întru dragostea mea” Ioan XV, 9. Meditație de pr. Amos Florea. Frații se cuminecă din *paharul mântuirii*.
3. La oara 10 1/2. Chemarea Duhului s.
4. La oara 11 Deschiderea Adunării prin președintele Desp. în școala l. din loc.
5. Raport despre activitatea predicatorială a preoților din tract.
6. Raport despre activitatea Despărțământului în 1926.
7. Raportul cassarului asupra plății cotizațiilor pe 1926; încasarea cotizațiilor pe 1927. — Raportul Bibliotecarului.
8. Alegerea alor 2 Delegați la Adunarea gen. a Secției și Congresul gen. preoțesc ce se va ține în București în Iunie-Iulie a. c.
9. Organizarea *Despărțământului nou Gurahonț*: alegerea prezidenților, secretarilor și cassarilor Cercurilor religioase a Despărțământelor.
10. Eventuale Propuneri, ce sunt a se înainta aici cu 3 zile înainte Adunării în scris.

Toți preoții, deci și cei din noul ppiat al *Gurahonțului* sunt obligați a se prezenta în reverenți și prov. cu vesminte pe s. slujbă sf. Liturghii-sub sancțiunile prevăzute în Regulamentul.

Halmagiu la 4 Aprilie 1927.

Cornel Lazăr (s. s.)
protopop- președintele Despărțământ.

Din trecutul județului Arad.

Am înaintă broșura: „Gheorghe Popa de Teiuș” trimisă mie de autorul ei părintele Tr. Terebențiu din Gașa. O citesc cu plăcere, căci în vremurile de involburare și criză morală ce străbatem, este un deliciu să vorbești cu trecutul nostru glorios, de unde putem și avem datoria să scoatem povește folositoare. Broșura ne vorbește despre figura glorioasă a marelui român Gheorghe Popa de Teiuș fost prefect al județului Arad și consilier al curții împărătești din Viena. Născut în Gașa din părinți nobili veniți acolo din părțile Teiușului, acest bărbat de mare valoare, urcă repede treptele tuturor funcțiilor administrative. La etatea de 21 ani este avocat în Arad. Peste 4 ani îl găsim prim-pretor în Șimand, Cintel, apoi Ineu, unde înființează spitalul de plasă care, aduce și azi populației mult bine.

Unde neville patriei ungare cere mâna sigură și mintea luminată a unui conducător harnic, îl vedem pe Gh. Popa de Teiuș, căci după revoluția Koșutiștilor din 1848, împăratul avea trebuință de liniște în împriul său! Dela Ineu e dus la Salonta, apoi judecător la tribunalul din Arad. Reputația sa merge până departe la curtea din Viena căci ajunge Consilier aulic. Apoi deputat dietal și la urmă prefect al județului nostru.

Acestei figuri marcante din trecutul nostru se atribuie adneșarea părților banatice la eparhia noastră și înființarea tribunalului din Arad. Fapte pentru cari Gh. Popa a fost sărbătorit cu mult alai de episcopul Ivascovici și consilierii săi.

Fatalitatea însă așa a făcut că acest om de valoare se sucumbe la etatea de 45 ani, când era chemat să facă multe lucruri bune pentru neamul său.

Cartea părintelui Terebențiu scrisă într-un stil plastic, trebuie s-o citească ori ce intelectual din județ, căci scoate în relief multe lucruri și fapte vrednice din trecutul neamului. Are 46 pagini și costă 20 lei. Autorul merită recunoștința și lauda noastră.

Apostolii

*E jale 'n țara Iudei:
Sinedroanele condamă
Și numărul și sporesc călăii.
Caiasfele și fariseii
Triumfă; la omor îndeamă.*

*Compătămire 'n suflet nu e
Și nu mai este loc iertării:
Crucificații mor în cuie,
În urmă aiții dealul sule —
Supuse jertfe-a răsbunării.*

*În pângărire stau ătare,
E fără păstori uitata turmă...
Departă: Roma, știre n'are.*

*Capune al mândriei soare
În umbra zilelor din urmă.*

*Petrece. Spre desfrâu împinge
Nerușinarea decăderii.
În circuri, dripiți varsă sânge.
Sus: orgii și dispreț... Jos plânge
O lume 'n ghlarele durerii.*

*Și semne-apar neînțelese,
S'aud chemări fără ecour.
La drum în noaptea ceea iese
De propovednică căduri desă...
Lumina risipește nouri.*

*În pânza halnelor de țară
Purtând totagul renunțării
De prigoniri și de ocară,
El trec pământuri și hotară
Vestind cuvântul mângâierii.*

*Trezesc noroade. Mor suspine.
Din oameni nimăni nu știe
Că în curând... Că poate mâine
Din scrum și praf dintre ruine
O altă lume o s'învie. XXIII.*

INFORMAȚIUNI

Cetiri biblice. Cetirile biblice inaugurate în orașul nostru de P. S. Sa Părintele Episcop Grigorie, continuă cu mare însuflețire. Se țin în sala festivă a Seminarului și sunt frecventate de public tot mai numeros.

Vineri în 1 Aprilie a vorbit despre dragostea creștină, părintele protosincol Dr. Iustin Sucu, iar în Aprilie a vorbit părintele Dr. T. Botiș directorul Seminarului despre: *Morala creștină și morala filosofică.* Ambii conferențieri au fost răsplățiți de publicul ascultător cu aplauze.

Predică în catedrală. Duminică la sărbătoarea Florilor va predica în catedrala din Arad, I. P. C. Sa Arhimandritul Policarp Morușca.

Bancnote românești false la Paris poliția franceză a arestat pe prioțul georgian Celarlaov și la cercetarea ce s'a făcut la locuința lui, s'au găsit o mare cantitate de bancnote românești falsificate. Celeraev a fost primul președinte de republică în Georgia și a luptat contra bolșevismului. Bolșevicii ca să se răsbune l'au tras pe sfoară. Au adus bani românești falsificați arătându-l pe urmă poliției, — pentru a-l face de rușine în fața străinătății.

O pâne de acum patru mii de ani în țara Egiptului, care vine departe spre Miză zi, s'a descoperit mormântul unui împărat, care a trăit acum 4000 de ani. Între multe podoabe de preț, s'a găsit

acolo în sicriu, la capul mortului și o pâine întărită ca piatra și un vas cu vin. Vechii egipteni credeau, că sufletul are nevoie de mâncare după moarte. Dar împăratul n'a mâncat nimica din pâne, pentru că sufletul are nevoie de altfel de pâne și apă, și, așa pânea s'a păstrat până astăzi, iar vinul s'a prefăcut într'un colb ușor, păstrat acolo în fundul pământului.

Bogățiile țarilor la licitație. Se știe, că bolșevicii au ucis întreaga familie a Țarului rusesc. Acum au dat în licitație și Coroana, care e pregătită din cele mai prețioase pietri și mărgăritare, precum și toate aurările și argintăriile dela curtea țarului. Licitația se ține în Londra. În ziua cea dintâi s'au vândut lucruri în preț de 76 mil de lire sterline. Dacă o liră face 280 lei fiecare poate face socoată ce sume uriași s'au dat pentru lucrurile amintite.

Noua călăuză pentru cunoașterea și combaterea sectelor religioase. În curând va apare o nouă călăuză pentru cunoașterea sectelor. Autorul ei, P. S. Sa Episcopul Grigorie arată situația de drept și de propagandă fiecărei secte din țară, precum și un vast arsenal de combatere.

Broșuri de propagandă. Broșurile din Biblioteca creștinului ortodox sunt aproape epuizate. Este în interesul preoților să-și provadă credincioșii cu aceste broșuri, dintre cari cele dela numărul 20 în sus au o extensiune și mai mare iar actualitatea lor e mai prețioasă de orice îndoielă. Broșura: Icoane din viața făcătoare a baptilștilor, cartea de rugăciuni și Baptilșmul în România, nu este îngăduit să lipsească din biblioteca nici unui preot.

O zi de 24 ore. La amândouă capetele pământului, ziua cea mai mare a verii este de 24 ore. Dar și noaptea cea mai mare a iernii este tot de 24 ore. La noi, ziua cea mai mare a verii și noaptea cea mai mare a iernii este de câte 15 ore. Câte din orele acestea le închinăm noi lui Dumnezeu?

Sanctitatea Sa Patriarhul Miron al României, a fost decorat, din partea președintelui republicii Cehoslovace dl. Masaryk, cu ordinul „Leul Alb”, crucea cu stea, care decorația este una dintre cele mai frumoase distincții ce se pot primi prin mari merite în Cehoslovacia.

Sanctitatea Sa, în totdeauna a fost animat față de aceasta țară și în neștărate rânduri a avut corespondență amicală cu președintele ei, exprimându-și în totdeauna stima și admirația Sa față de poporul Cehoslovac care bine a meritat ca și iubita noastră Patrie, să fie liberă și mare.

Fabrica de bani. Gazeta „Universul” aduce știrea că în curând se va înființa în țara noastră o fabrică de bătut bani. Știrea aceasta e de mare însemnătate, știut fiind, că până acum, banii românești se băteau la fabricile din Belgia.

O nouă hoție s'a întâmplat la percepătorul din Cluj. Șeful percepției un anumit Alexandru Boeriu, a păgubit în doi ani de zile cu peste trei milioane statul și hoția lui abia acum s'a descoperit. În hoția aceasta sunt amestecate și câteva firme din Cluj. Vinovatul a fost pus la răcoare, dar nu se știe dacă statul va mai ajunge să-și întoarcă paguba de pe spațele tâlhărilor.

Feriți-vă de țigancă. Într-o zi s'a prezentat la o doamnă din Sibiu o țigancă, care spunând că cunoaște bine meșteșugul de a ghici, s'a imblat să-i dea de noroc. Doamna a primit propunerea și țigancă a început să-și pună în lucrare meșteșugul. Dar după câteva clipe Doamnei a început să i se facă rău și a căzut în nesimțire. Când s'a trezit apoi din leșin țigancă perise și cu ea împreună un ceas de aur, cu brățară, un lanț, o haină de mătasă, un șir de mărgăle, iar dintru'un sertar suma de 1300 lei.

BIBLIOGRAFIE.

A apărut *Chiliasmul sau Milenarismul*, o expunere și o critică dogmatică, făcută cu multă Competență de Dr. Vasilie Lotchița profesor la facultatea teologică din Cernăuți. Fiind acest op de mare și deosebită importanță pentru combaterea sectei adventiste și mileniste, se recomandă cu toată căldura Onoratei noastre preoțimii.

Tot astfel se recomandă on. preoților lucrarea „*Numirile Biblice ale lui Dumnezeu*” și valoarea lor dogmatică, tot de același autor. Ambele aceste prețioase lucrări le putem comanda dela autor.

Licitațiune minuendă.

Pentru construirea (zidirea) unui gard din beton și cărămidă arsă cu poarta și ușă de fer din comuna Făcțar în baza planului și devizului de spese aprobate de Ven. Consiliu Eparhial din Arad cu Nr. 1410/1927, se publică licitațiune minuendă pe ziua de 8 Maiu, Duminecă a. c. dela oarele 10-12 în școala primară din loc.

1. Prețul estimării este de 121,931 Lei. Comuna bis. va da garanția pentru aducerea petrișului, cimentului și cărămidii.

2. Licitanții vor depune 10%, în bani gata, ori hârtii de valoare acceptabile drept garanție, care se va păstra la epitropia parohială până la un an după colaudarea și predarea gardului.

3. Licitanții nu vor pretinde nici un fel de spese pentru participare la licitațiune.

4. Spesele pentru facerea planului, și devizului de spese 1%, se va computa în prețul gardului.

5. Consiliul parohial își rezervă dreptul de a da

lucrarea aceluia întreprinzător în care va avea mai bună încredere (garanție) fără considerare la rezultatul licitației.

6. Planul cu devizul de spese și celelalte condițiuni să pot vedea în ori ce zi la oficiul parohial din Ficător (Jud. Timiș).

Consiliul parohial ort. rom.

Nr. 1673/1927.

CONCURS

Se publică concurs pentru postul de duhovnic /spiritual/ la Institutul teologic din Arad, cu termen de 30 zile, socotite dela publicarea în „Biserica și Școala”.

Salariul împreună cu acest post este: 1800 lei lunar, plus accesoriile prevăzute în bugetul Ministerului Cultelor.

Cel ce va fi ales va trebui să locuiască în seminarul teologic, unde va avea întreținere gratuită.

Concurenții la acest post trebuie să întrunească următoarele condiții:

1. Studii teologice sistematice și calificările preoțești de clasa primă.

2. Serviciu preoțesc de cel puțin 5 ani împliniți.

3. Să fie celibe ori văduv.

Doritorii de a ocupa acest post, vor înainta Consiliului eparhial cererile însoțite de autobiografie și dovezi autentice relative la îndeplinirea condițiilor.

Candidații din altă eparhie vor putea intra în funcție numai după ce vor produce și litere de misiune dela chiriarul respectiv.

Postul se va ocupa la 1 Septembrie a. c.

Arad, la 24 Martie 1927.

Consiliul eparhial ort. rom. din Arad.

3 - 3

Nr. 204/1927.

Concurs din oficiu.

Pe urma ordinului consistorial Nr. 1015/1927 se publică concurs din oficiu, pentru îndeplinirea postului de capelan temporal cu dreptul de succesiune pe lângă parohul Ioan Micu din Căpâlnaș (protopopiatul Lipovei) cu termen 30 de zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”.

Emolumentele sunt:

1. Un intravilan parohial de 1600 st. □.

2. Una sesiune de pământ din cele reduse, numită sesia I.

3. Stolele legale.

4. Birul legal.

5. Eventuală întregire dela stat, pentru care parohia nu garantează.

Alesul capelan, din bir și stolele va beneficia jumătate, iar jumătate revine parohului pe timpul când va fi în funcțiune, având a suporta toate sarcinile după venitul ce beneficiază.

Alesul este îndatorat a predica în duminicile și sărbători a catehiza la școlile primare din localitate.

Parohia e de clasa I. (primă) se admit însă și recurenți cu calificățiune de clasa a. II. (două).

Reflecții își vor înainta recursurile ajustate cu documentele recerute, precum și cu certificat despre eventualul serviciu prestat, — adresate Comitetului parohial ortodox român din Căpâlnaș — la oficiul

protopopesc ort. rom. din Lipova și cu prealabila avizare a protopresbiterului tractual se vor prezenta în vre-o Duminică ori sărbătoare în sf. biserică din Căpâlnaș spre a-și arăta desteritatea în cele rituale și oratorie, observând strict dispozițiunile §-lui 33 din Reg. pentru parohii.

Cel din alta dieceză au se posedă permisiunea P. S. Sale D-lui Episcop diecezan de a putea recurge, ceace vor dovedi protopresbiterului tractual, spre a li-se da voia a se prezenta în parohie.

Lipova, la 2 Aprilie 1927.

Fabriciu Manailă, protopresbiter tractual.

1-3

LA EXPOZIȚIA DE INDUSTRIE DIN ARAD ÎN 1903, A OBTINUT DECORAȚIE CU DIPLOMĂ DE ONOARE.

TURNĂTORIE DE CLOPOTE

IOSIF BISZAK

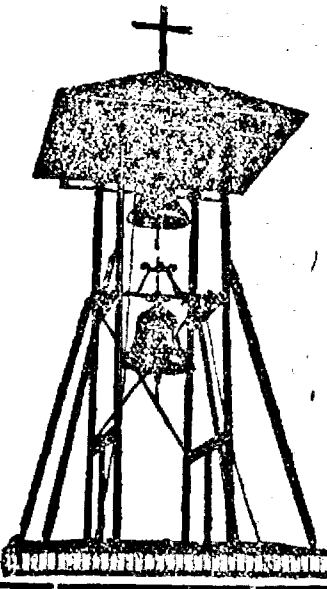
GHIOROC (Jud. Arad)

SE TOARNĂ ÎN DIFERITE FORME ȘI MARIMI CU INSCRIȚII SPECIALE PE CORP LUCRATE DIN MATERIE PRIMĂ ȘI CU PREȚURILE CELE MAI MODERATE.

DORITORII SE POT ADRESA ÎN SCRIS PENTRU RELAȚII. CATALOG LA CERERE GRATIS.

UZINELE METALURGICE TIMIȘOARA S. P. A.

STRADA ANDREI MUREȘANU No. 3

Clopote din metal curat. Armonie și acord perfect. Instalat cu cele mai moderne mașini. Prețurile absolut convenabile.

TELEFON No. 23-42.

Redactor responsabil: SIMION STANA.

Consurat: Prefectura Județului.